

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. Al de verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De wraak van den Eskimo. — 462. De schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het IJs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Groote Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal Gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schoolier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en IJs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het IJs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis. Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis. Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 498bis. De wraak van den Verstoorting. — 499. Ada's Avonturen. — 500. Uit het leven van A. Hans. — 501. Een zonderlinge vergissing. — 502. Een Vlaamsche knaap in oorlogstijd. — 503. De jonge wildstrooper. — 504. De bannelingen van Dinant. — 505. De zes honderd Franchimonteezen. — 506. Een nacht in het veerhuis. — 507. Het spook van Leffinge. — 508. De reis met het schoolschip. — 509. De gestoorde zeereis. — 510. De jonkvrouw van het Veen. — 511. Het spookhof. — 512. Het leed van Magda. — 513. Everaard Tserclaes. — 514. De Alweter. — 515. De strooper van het Zoniënwoud. — 515bis. Peter Benoît. — 516. Oorlogswoeker. — 517. De ondergang van Lombardzijde. — 518. Te laat. — 519. De opperbaas. — 520. 't Geheim van de schuur. — 521. De arme nicht. — 522. De avonturen van Klaas Wens. — 523. De ondergang van Vremdijke. — 524. De martelares Miss Cavell. — 525. De Boef van Elsloo. — 526. De verrader van Aubel. — 527. De Hulp van den Renner. — 528. Schipbreuk van de Méduse. — 529. Zijn eer hersteld. — 530. De redder van den Koning. — 531. De verlaten Koning.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS : 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Nummer 534

A HANS.

HET KERSTFEEST VAN HILDA

HET KERSTFEEST VAN HILDA.

I.

Meester Karels stond op een Decembernamid-dag voor zijn klas in het dorp Namen. Ge moet niet denken aan de Waalsche stad Namen, hoofd-plaats der provincie van dien naam.

Twee honderd jaar geleden lag er ook een Namen, niet ver van Antwerpen, dicht bij de Schelde. Ge vindt het nu op de kaart niet meer, want de zee heeft het dorp verwoest. En waar het stond, ziet men thans grauwe, modderige schorren, waarover bij vloed de golven spoelen. Wel zult ge op de kaart, in Zeeuwsch-Vlaanderen, rechtover Kieldrecht en niet heel ver van ons Sint-Niklaas «Nieuw Namen» lezen.

Maar in ons verhaal bestond het oud Namen nog. En, zooals we zeiden, bevond op een Decembernamid-dag meester Karels zich in school voor zijn leerlingen. Het was in 1717.

Eensklaps werd de deur open geworpen. Een jongen van een jaar of vijftien sprong binnen.

— Het schip van oom Lieven is in 't zicht! riep hij luid, zonder zich aan den onderwijzer te storen.

Veel leerlingen wipten omhoog. En 't was plots lawaai in de klas. Meester Karels sloeg heftig met zijn lat op den lessenaar.

— Stilte! bulderde hij. Wat zijn dat voor manieren! Ieder moet neerzitten.

Dadelijk bedaarden de knapen, want de meester had veel ontzag.

De onderwijzer keek den rustverstoorder aan.

— Zoo, Maarten Jacobs, vergeet ge, dat het hier een school is? vroeg hij. Ge zoudt beter op een bank komen zitten, om nog iets te leeren.

— Ik ben al visscher, meester.

— In de Winterdagen zijt ge veel thuis. En nu hier den boel op stelten zetten! Wat haalt ge in uw hoofd?

De onderwijzer scheen niet erg boos.

— Maar meester, het schip van oom Roelofs is in 't zicht! En dat moest ik toch vertellen.

— Ik geloof u wel. Maar als ge ons dat nieuws wilt meedeelen, kunt ge eerst behoorlijk kloppen, en mij toelating vragen. Het is hier geen herberg.

— O, meester, 'k was zoo blij! 't Is voor al de menschen die terug keeren naar huis.

— Ja, dat begrijp ik. En het is goed nieuws. Maar in een school moet er orde zijn.

En waarom leek het nieuws zoo belangrijk?

Namen was wel een oude Vlaamsche plaats, maar behoorde sedert den oorlog van de jaren 1600 tot Nederland, al lag het vlak bij Vlaanderen en Antwerpen. In den tijd van ons verhaal, het jaar 1717, was de Schelde eenzaam en stil. Er mochten geen schepen naar Antwerpen varen. Maar in de Hollandsche plaatsjes bij de Schelde was toch wat scheepvaart. Lieven Roelofs, de Naamsche schipper, bracht ladingen over en weer tusschen zijn dorp, Middelburg en Vlissingen. Maar vandaag werd zijn komst echter met bijzondere belangstelling verwacht. Hij zou veel oudere en jongere mannen mee brengen die te Vlissingen in dienst van de Nederlandsche vloot waren en nu huiswaarts kwamen om Kerstmis en Nieuwjaar te vieren. Ze waren maanden afwezig geweest. En als nu Maarten Jacobs het schip van zijn oom Roelofs had gezien, wilde hij dit dadelijk aan de jongens vertellen. Van velen immers was vader of een broer aan boord. En daarom zag meester zooveel schitterende oogen. Hij was een brave man, die van zijn leerlingen hield. Hij begreep dat er niet veel aandacht meer voor zijn les zou zijn. Het was half drie en te drie uur reeds ging de school uit. Veel kinderen woonden ver buiten, in den polder en de dagen waren kort.

— Wel, kinderen, zei meester Karels, ik begrijp, dat diegenen waarvan vader of broers aan boord zijn, gaarne naar de kaai zouden gaan. Welnu, we zullen eindigen. En morgen is het vacantie, want overmorgen vieren we Kerstmis. We zullen nu nog een lied zingen van Jezus, 't Kindeke, dat te Betlehem in een stal geboren werd.

Ook Maarten Jacobs zong mee.

« Heerlijk klonk het lied der Engelen,
boven 't veld van Betlehem.»

Daarna bad de meester en mochten de leerlingen de school verlaten. Velen liepen recht naar de kade. Daar was de haven en een breed water, het Saaftingsche gat, liep naar de Schelde. Van de kaai kon men het verwachte schip nog niet zien. Maar Maarten Jacobs was een heel eind verder naar den hoogen dijk geweest.

Hij sprong nu in een roeiboot.

— Ik vaar oom Lieven tegen! riep hij uit.

— Mag ik mee? Mag ik mee? klonken verscheidene stemmen.

Nog eenige knapen stapten in de boot en ze voeren weg, de haven uit, door het Saaftingsche gat. Aan weerskanten lag een grauwe vlakte: het waren schorren. Vroeger hadden daar schoone hofsteden gestaan, te midden van vruchtbare velden. Ook lag er toen een dorp. Ketenisse. En dat alles was twee honderd jaar geleden door de

Schelde verwoest. Want op de Schelde kon het stormen als op zee. En ze had van Antwerpen tot Vlissingen al veel land geroofd.

Men vertelde, dat men in den Kerstnacht nog uit 't water de klokken van het verdronken Ketenisse kon hooren luiden. En al was dit onmogelijk, toch geloofden velen het, want in dien tijd heerschte er veel bijgeloof.

Namen moest ook door zware dijken tegen de Schelde beschermd worden, want het dorp en het land lagen zeer laag.

De jongens roeiden flink en Maarten Jacobs zat aan het roer. Ze waren allen met het water vertrouwd. Ze zagen weldra duidelijk het schip van Lieven Roelofs, den oom van Maarten, den beurtschipper op Vlissingen en Middelburg. Het kwam het Saaftingsche gat binnen en de zeilen waren al gereefd. Verscheidene mannen keken over de verschansing. Het waren de Naamsche zeelieden, die elders hun brood moesten verdienen. Ze wuifden naar de jongens. Ze waren al weg sedert September of Oktober en verlangden vurig naar huis. Allen verkeerden nu in blijde stemming.

— Daar staat vader!

— En onze Kobus!

— En mijn broer Kees!

Zoo klonk het uit de boot. De jongens roeiden

nader, al zorgde Maarten Jacobs, dat er met den sterken vloed geen botsing plaats had.

— Dag, Piet! Hoe is het met moeder?

— Joos, alles wel thuis?

Ook de terugkeerende zeelieden stelden vragen. En zoo werd er over en weer geroepen.

Lieven Roelofs stuurde zijn schip. Hij moest hier goed oppassen.

Toen het schip aan de kade meerde, stonden er daar veel menschen. Mannen begroetten hun vrouw en kinderen, groote jongens hun ouders, broers en zusters. Er werd gepraat en gelachen en er heerschte groote vreugde. En blij trokken de groepjes heen.

Nadat de zeelieden aan wal waren, stapte een meisje aan boord. Het was de dochter van schipper Lieven Roelofs.

— Dag, Hilda, zei deze. Komt ge ons wat helpen?

— Ja, vader! Een goede reis gehad?

— Jawel. Een flinke lading. We moeten vandaag nog veel lossen. Maar straks zit ik toch heerlijk bij den haard.

Lieven Roelofs had een knecht, Hein. Gedrieën vingen ze hun werk aan. Zakken, pakken, kisten werden uit het ruim gehaald. Ook Maarten Jacobs stak een hand toe. Hij voerde allerlei waren naar winkels. Sommige inwoners kwamen hun

vracht zelf halen. Morgen zou er van alles gekocht worden voor de feestdagen.

Hilda was zestien jaar. Ze had vier jaar geleden haar moeder verloren. Sedert het huwelijk van twee broers en een zuster, die elders woonden, deed ze het huishouden voor vader. Ze weerde zich flink. Dat moest ieder te Namen getuigen. Als vader 's nachts weg was, op reis naar Middelburg, verbleef Hilda bij haar oom Dirk en tante Betje, de ouders van Maarten Jacobs. Zoo was ze toch nooit alleen.

Er werd nu nog lang gewerkt bij lantaarnlicht. 't Sloeg acht uren op den hoogen toren van Namen, toen Roelofs en Hilda eindelijk naar huis konden gaan. Ze woonden op de kade, dus dichtbij.

Vader vond alles zindelijk en ordelijk. De roode tichelen vloer was geschuurd en met zand bestrooid. Het koper van ketels en pannen glansde. Hilda rakelde de asch van den haard en wierp droog rijs op den gloed. Weldra sloegen de vlammen op. Dat was een vroolijk gezicht. Hilda sneed brood, zette thee en 't werd gezellig in de keuken. Lieven Roelofs was blij dat hij thuis zat. Na het eten zette hij zich behaaglijk bij het vuur. Oom Dirk en Maarten kwamen nog wat praten. Roelofs had toch altijd wat te vertellen uit Middelburg, de hoofdplaats van Zeeland. Namen was een stil en eenzaam plaatsje.

Dan spraken oom Dirk en Roelofs over hun dorp. Er was die week in de vergadering van burgemeester en schepenen gehandeld over het herstel der dijken, welke in slechten toestand verkeerden. De burgemeester zei dat er geen geld was voor kostbare werken en hij geen antwoord kreeg op zijn bede om hulp van de overheden. Namen lag zoo ver weg van Middelburg.

— Als het stormt kunnen we in angst zitten, bromde oom Dirk. Er zijn zwakke plaatsen in den zeedijk.

Men noemde hier de Schelde ook wel de zee.

— Ja, dat weet ik wel, stemde Lieven toe. Men had den heelen Zomer er aan moeten werken.

— Er is niets gebeurd. En we weten hoe het vroeger met Ketenisse en het land van Saaftinge vergaan is. We behoeven maar naar de grauwe schorren te kijken en het water waar eens een dorp en veel hofsteden stonden.

— Hilda, gaat ge morgen niet naar de verdronken klokken van Ketenisse luisteren? vroeg Maarten. Ge weet dat ze in den Kerstnacht onder water luiden!

— Dan lig ik warm in bed. En van zulke akeligheden houd ik niet! 's Nachts vind ik de schorren spookachtig.

— En ik geloof geen zier van die praatjes. Klokken, die op den bodem van de Schelde, diep

in het slijk zouden zitten, kunnen niet meer luiden. Ik luister liever naar onze eigen klok.

— Op Kerstdag 's avonds komt ge bij ons wafels eten, Lieven, sprak oom Dirk. Bet is er zeer opgesteld.

Zijn vrouw was een zuster van Roelofs. En ze had medelijden met haar broer, die nog altijd zijn goede echtgenoot zoo miste en met Hilda, die moederloos was.

— Dat wil ik gaarne doen, verzekerde Lieven. Op zulke avonden moeten we bij elkaar zijn.

— En Maarten zal op zijn harmonika de kerstliederen spelen, hernam oom Dirk.

— Ja, als Hilda zingt, beloofde zijn zoon en hij keek zijn nichtje vragend aan.

— Dat doe ik! stemde het meisje toe. Die liederen zitten al heel de week in mijn hoofd.

Oom en Maarten bleven niet lang, want Lieven Roelofs was moe en mocht wel eens lekker slapen. Hij had de rust dubbel en dwars verdiend.

— We zullen met Kerstmis wild weer hebben, zei Dirk, toen zijn schoonbroer hem uitliet.

— Ja, de wind fluit zoo. En ik denk dat er sneeuw komt.

— We zitten in het putje van den Winter.

Weldra was het stil in het huisje van Lieven Roelofs. Elders te Namen glom nog licht door de ramen of de reeten van luiken. Veel gezinnen

bleven laat op, daar waar vader of een zoon na de lange afwezigheid terug gekeerd was en men veel te praten had.

Enkele lantaarns slechts, die aan een ketting hingen, glommen flauw in de duisternis. Namen was een eenzaam, vergeten dorp.

Een half uur van daar stond het fort S. Anna, waar eenige soldaten verbleven. Men woonde hier immers vlak bij de grens.

En dan was er ook nog een oud, zeer vervallen kasteel.

Maar in den omtrek stonden eenige groote hoeven, waar rijke landbouwers woonden. De meesten waren gierig en wilden weinig geld voor het onderhoud der dijken afstaan. Ze beweerden dat het gemeentebestuur en de hoogere overheden ze beter moesten onderhouden.

En nu floot weer waarschuwend de wind.

II.

Den volgenden dag, na den middag, zat Lieven Roelofs in zijn klein, maar gezellig huisje aan den vroolijk vlammen den haard. Het was dus lekker warm in de keuken. Maar dit mocht ook wel, want buiten blies er een koude wind, die door been en merg sneed. Nu en dan vielen er ook sneeuwvlagen. Het leek echt kerstmisweer te worden, om gezellig in den huiskring te blijven.

Lieven keek eens door zijn venster en had een zicht op de verlaten kade en de haven. Er was zelden een mensch te zien. Veel scheepvaart en visschers had Namen niet meer. Lieven zat eenigen tijd in gedachten. Opeens zei hij tot Hilda, die aan het poetsen was:

— Het is morgen Kerstmis. Overal zal het feest zijn. Als we nu eens een haas kochten! Ge weet, dat ik daarop verlekkerd ben. Zulk een boutje smaakt heerlijk. We hebben in den laatsten tijd altijd een goede duit over gehad, en er mag iets af.

— Een haas? vroeg het meisje verwonderd. Maar waar gaat ge dien halen?

— Wel er een koopen bij Janssen, die voorbij het kasteel woont. Hij zal wel flinken voorraad opgedaan hebben in deze dagen.

— Maar zou dat niet te duur komen? hernam de zuinige Hilda.

Als het fel moest winteren en er ijsschotsen in de haven dreven, kon vader in weken niet varen en niets verdienen.

— Voor een keer! Het is toch Kerstmis, merkte Roelofs op.

— Wel ja, ge hebt gelijk. We mogen ook wel eens wat hebben. Maar wanneer gaat ge er om vader?

— Nu, dadelijk. Dan ben ik voor donker terug. Het zal van avond nog ruwer worden. De

wind steekt op. Ik vrees voor sneeuwstorm en dan is het best binnen.

Roelofs duffelde zich in een dikke jas.

— Nu tot straks! zei hij. Ik zal me spoeden. En zorg goed voor het vuur. Turf hebben we genoeg.

Die turf kocht hij 's Zomers te Moerbeke.

Even later was hij buiten. Een koude sneeuwvlaag striemde zijn gelaat. Lieven huiverde. Hij verlangde weeral om bij den haard een lekker pijpje te rooken.

— Maar ik mag niet kinderachtig zijn. Ik ben geen koudkleum, zei hij.

Vlug stapte hij over den slijkerigen weg. Wel-dra kwam hij voorbij het oud vervallen kasteel.

Het werd thans bewoond door een officier die eigenlijk de overste was van de grensstreek en zeer streng kon optreden. Hij werd ook niet gaarne gezien bij de bevolking. Lieven had echter nooit geen zaken met hem. Plots verschrok hij. Van achter een struik zag hij twee oogen glinsteren, die hem achterdochtig aankeken. Het was de jachtwaker van het kasteel.

— Goeden middag, zei Lieven wat spottend. Koud weder hé, om te waken! 't Is beter bij het vuur.

De jachtwaker zei echter niets terug.

— Ook al zoo'n akelig mensch, dacht Lieven.

Hij gunt een armen drommel nog geen haasje of geen watereend.

Na een tijdje kwam hij aan het huis waar Janssen woonde, een man die handel dreef in konijnen, kippen, hazen en ook wel in landbouwartikelen. Hij kocht en verkocht door heel het land van Hulst en eveneens in Waasland. Lieven klopte op de deur en werd binnen gelaten. Hier ook zat heel de familie bij het vuur.

— Zoo, Roelofs, zei Janssen. Zijt gij het? Wat een geluk u te zien. Het gebeurt niet veel, dat ge van de kade naar dezen achterafhoek komt.

— Ik ben meest op het water, en gij verdient uw kost op het land. Ik kom eens kijken of ge me niet eens een haas kunt verkoopen. Zoo'n beestje kan ik op de Schelde niet vangen.

— Een haas? Wel ja. De meesten zijn al aan den man, want het is morgen Kerstmis. Maar ik kan u toch helpen. Wilt ge ook feest houden?

— Nu ja, een beetje. En we mogen op den hoogdag wel eens wat bijzonders hebben. We zijn geen rijke menschen, maar we lusten toch een lekker hapje.

— Daar hebt ge gelijk in! Ik zal eens een dikken voor u halen.

Eenige minuten later was Janssen daar terug met het dier. Lieven kocht het.

— Zie zoo, ik hoop dat de haas u lekker zal smaken, sprak Janssen.

De beide mannen rekenden af en Roelofs verliet het huis.

— En nu vlug naar mijn haard! dacht hij.

Hij worstelde tegen den krachtigen wind, die uit het Noorden blies, en nog toenam. Hier en daar blonken al lichtjes. Weldra kwam Lieven voorbij het kasteel. Eensklaps sprong er een kerel uit het struikgewas. Het was de jachtwaker. Hij greep den verschrikten Roelofs bij den arm en zoo viel het pak, en de haas werd zichtbaar.

— Ziet ge wel! kreet de jachtwaker woedend. Leelijke strooper! Ik dacht het daar straks al, dat ge langs hier liept om iets slechts te doen. Wat zaken zoudt ge anders te land hebben?

Lievens oogen fonkelden van woede.

— Ge liegt! zei hij. Dezen haas heb ik eerlijk gekocht bij Janssen. Denkt ge dat zoo 'n beest voor mijn voeten dood valt. Ik heb geen geweer of een ander wapen.

— Ja, zoo praten ze allemaal. Ik heb u betrapt en daarmee uit.

— Gij leelijke leugenaar! Me betrapt? Mag ik niet meer op straat loopen, met eerlijk gekocht goed? Het is verregaande, hoe gij baas wilt spelen, omdat ge in dienst zijt van den officier.

Lieven nam zijn haas terug op, maar de jacht-

Beide mannen stonden vechtens gereed.

meester hield hem vast en floot vlug op een fluitje.

— Zoo niet! tierde hij. Ge zijt schuldig en zult gestraft worden. Ge moet mee in het kasteel.

Beide mannen stonden vechtensgereed. Plots verscheen de krijgsman, die in de streek veel macht had.

— Wat is er? vroeg hij.

— Deze kerel heeft een haas gestroopt en ik houd hem aan, antwoordde de jachtwaker. Het is Roelofs, de beurtschipper.

— Goed zoo! sprak zijn meester. Stroopen en vechten kunnen ze hier allemaal! bulderde hij tot Roelofs. Kerstmis vieren met gestolen hazen. Dat is goedkoop. Het zal toch niet waar zijn. In den kelder met den wilddief!

— Laat me los! riep Lieven angstig uit. Ge hebt een onschuldige vast. Ik heb den haas gekocht bij Janssen. Ga het hem vragen! Ik ben geen strooper, maar een eerlijke schipper. En wat ik betaal, is het mijne.

— Tut, tut, geen complimenten, schreeuwde de overste. In den kelder kunt ge kerstfeest vieren! Ik ben hier de baas en houd niet van tegenspraak.

De ruwe officier wilde niet luisteren naar Lieven, die ook over Hilda sprak, welke alleen thuis

was. Hij en de jachtwaker sleurden Roelofs naar een donker koud hok.

— Ge zult hier een plezierigen nacht doorbrengen, zei de overste. Zoo leeren we de wilde mannen van Namen eerbied voor de wetten. Al wonen we aan de achterdeur van het land, orde zal er toch zijn.

— Maar ik heb dien haas gekocht, riep Lieven nog wanhopig uit. Geloof me toch! Ik heb immers geen gerief om wild te vangen.

— Zwijg! Alle stroopers zijn gelijk. Sluit de deur! gebod de overste tot den jachtwaker.

Dit gebeurde en Roelofs zat gevangen. Hij beukte als een razende tegen de muren.

— Laat me los, ik ben onschuldig! riep hij nog.

Maar het hielp hem niets. Wanhopig liet hij zich op een bankje neervallen. Nu zat hij hier in een donker hok. En onschuldig! 't Was allemaal zoo snel gebeurd. Wat zou zijn dochter ongerust zijn? Lieven dacht aan zijn gezellige kamer, waar een behaaglijk vuurtje brandde. Als een wanhopige sloeg hij nog op de deur, die niet week. Er was maar één opening, vroeger een venster, maar alle ruiten waren reeds lang gebroken. Door het gat blies de koude wind. Maar Lieven kon langs daar niet vluchten. Want voor de opening zaten dikke, ijzeren staven. Lieven

rukte er aan. Doch ze bleven even vast in den muur.

— Wat een onrecht! kreunde de arme visscher. Kon ik maar bij den burgemeester geraken! Doch die officier speelt den baas, en luistert toch niet!

Hij dacht aan Hilda. Ze wist niets. Wat moest ze doen als hij weg bleef?

Hij huiverde van de koude.

III.

Hilda Roelofs had haar werk gedaan. De keuken was weer netjes aan kant. Het begon nu al te schemeren en het vuur van den haard wierp een rooden gloed voor zich.

— Wat blijft vader toch lang weg! dacht ze. Hij zal zeker wat bij Janssen blijven praten.

Hilda nam haar breikous op. Ze zat nooit stil. Ze zong een oud kerstliedje. Ze verheugde er zich op morgen avond met vader bij oom Dirk en tante Bet feest te vieren. Dikwijls keek ze naar de klok met haar gebloemde wijzerplaat. Langzaam vorderde de tijd. Het was nu donker en Hilde maakte licht.

— Waar blijft vader toch! dacht ze. 't Is zijn gewoonte niet, om zoo lang weg te blijven.

Zenuwachtig keek ze dikwijls naar de deur. Het sneeuwde nu weer. Weldra sloeg de klok zes

uur. Hilda kreeg het benauwd. Vader was al twee en half uur weg en Janssen woonde maar een half uurtje van hier. Haar zoolang alleen laten, zou vader niet doen. Daar kende ze hem te goed voor.

Onrustig wachtte Hilda. Als er buiten stappen klonken, laaide haar hoop op. Maar vader kwam niet.

— Ik hou het niet meer uit, mompelde de dochter. Er moet wat gebeurd zijn!

Vlug trok ze een doek over haar hoofd, sloot de deur en liep de straat op. Ze zou eens bij Janssen gaan hooren.

De wind hilde nu geweldig over het veld. Hilde trapte dikwijls in de modder en in plassen. Maar dat merkte ze nog niet. Haastig stapte ze voorbij het kasteel, dat daar akelig oprees. Slechts een lichtje blonk in de grauwe massa. Een minuut of vijf later zag Hilda al de klaarte uit Janssen's huis. Dit gaf haar moed en weldra kwam ze met kloppend hart bij den wildverkoop. Vlug klopte ze op de deur, die dadelijk geopend werd.

— Wie is daar? vroeg Janssen.

— Ik ben Hilda, de dochter van schipper Roelofs.

— O, gij! zijt ge niet tevreden over mijn haas? sprak de handelaar lachend. Het is toch een vet beestje.

— Maar kind toch. Roelofs is al twee uur weg. Is hij nog niet thuis? Dan plakt hij zeker in een herberg.

— Neen, dat doet vader niet. Waar kan hij toch zitten? O, er is iets met hem gebeurd!

— Maar Hilda. Dat kan niet! Een schipper zal toch aan land geen ongeluk krijgen. Is hij niet naar uw oom Dirk?

— Zonder me te verwittigen? Neen! O, waar kan vader dan toch zijn!

— Luister! Ik zal meegaan met een lantaarn en dan kunnen we onderwege eens in de grachten kijken, hernam Janssen, die medelijden met het meisje had.

— Dat is braaf van u, antwoordde Hilda.

Janssen stak een lantaarn aan en stapte met Hilda mee. Ze speurden in de grachten, maar ontdekten niets bijzonders.

Spookachtig danste het licht op en neer. Hilda's ongerustheid was overgegaan in grooten angst.

— Misschien is uw vader nog eens naar zijn schuif gaan zien, sprak Janssen.

— Dat zou toch geen twee uur duren.

Onderweg was er dus niets te bespeuren, en ze kwamen weer aan Hilda's woning, waar alles donker was.

— Nu begrijp ik er ook niets meer van, zei Janssen. Kom, we gaan tot bij uw oom Dirk.

Die woonde maar vijf minuten van hier. Ze waren er dus spoedig.

Dirk Jacobs zat ook bij den haard, toen hij geklop hoorde.

— Kom, maar binnen! riep hij. De deur is open.

Janssen en Hilda stapten in de kamer, die slechts verlicht was door den gloed van de haard.

Tante Bet was om boodschappen en Maarten zat ergens bij een vriend.

— Wel, Janssen en Hilda, komt ge me beiden bezoeken? Wat is daarvan de reden?

— O! oom, vader is verdwenen, riep Hilda half weenend uit.

Dirk Jacobs keek haar aan, alsof ze iets heel gek vertelde.

— Uw vader verdwenen! Wat wilt ge daar mee zeggen? vroeg hij.

— Vader is om half vier bij Janssen een haas gaan koopen, en hij is niet meer terug gekomen.

— En toch gezond bij mij vertrokken! voegde de koopman er bij.

— Wat ge nu zegt, kreet Dirk. Waar mag Lieven dan dwalen. In een herberg komt hij zelden. En hij zou er toch zeker geen uren zitten.

— O, als vader maar niet ergens verongelukt ligt!, snikte Hilda.

— Kom, kom, het ergste niet denken, zei Jans-

sen, die echter ook begreep dat er iets moest gebeurd zijn.

— Luister, zei oom Dirk. We zullen gaan zoeken. Laat ons kalm blijven!

Hij trok zijn laarzen aan en nam ook een lantaarn.

Met zijn drieën gingen ze weg. Eerst keek Dirk in drie herbergen. Men had er Lieven Roelofs niet gezien. Ze zochten dan langs grachten en kanten, maar vonden niets. Na eenigen tijd, zei Janssen:

— Hilda, geef het geval bij den burgemeester aan! Het is al, wat we kunnen doen. Ik moet nu eens terug naar huis!

— Ja, sprak Dirk. Ge zijt bedankt voor uw hulp.

— Dat is niet noodig! Als het moet, kom ik heel den nacht zoeken. Houd nu maar moed!

— O, mijn arme vader, waar mag hij zijn! snikte Hilda.

Oom Dirk leidde haar mee.

Plots vroeg hij:

— Maar Hilda, ge zegt dat uw vader een haas gaan koopen was?

— Ja, omdat het morgen Kerstmis is. Hij wilde eens lekker eten.

— Wie weet is hij de jachtwaker niet tegengekomen, die hem voor een strooper hield en heb-

ben ze hem opgesloten? Ja, zoo iets kan gebeuren. Die waker is een nijldige vent, en de officier een echte tiran.

— Zouden ze dat durven?

— O' ja, die kerels zijn tot alles in staat. Ze geven niets om de vrijheid van een burger. De officier is meester van de grens en de regeering zit ver van hier en trekt zich niets van ons aan.

— Oom, laat ons dan eens aan het kasteel gaan zoeken! stelde Hilda voor.

— Ja, maar we zullen er niet binnen gelaten worden. Misschien zal een knecht wel zoo vriendelijk zijn, om ons te vertellen, dat uw vader binnen zit.

— Oom, als er gevangenen zijn, sluiten ze hen altijd in den kelder. We kunnen er bij geraken zonder dat we aan de poort kloppen. Laten we daar eens gaan kijken!

— Ja, dat doen we! Voorzeker ben ik niet mis. 't Is net of er me een licht opging. Als de jachtwaker iemand met een haas ziet, wordt hij razend.

Stilletjes slopen ze nu door het struikgewas en weldra kwamen ze aan den kelder. De wind huilde om het oud kasteel. Scharnieren van luiken knarsten en ergens draaide een verroeste windvaan. Oom Dirk had zijn lantaarn uitgeblazen. Men moest hem niet bemerken. Op den tast kwam hij voor de opening.

— Lieven, zit gij daar? vroeg hij tusschen de tralies.

— O, Dirk, zijt gij het? klonk het terug.

— Ja. En zijt gij hier gevangen?

— Ja, de jachtwaker en de officier dachten, dat ik gestroopt had, omdat ik een haas kocht.

— Vader, zijt ge daar waarlijk? vroeg het meisje, dat ook nader gekomen was.

— Hilda! Ge zijt natuurlijk erg ongerust geweest.

— Ja, vader, maar ge hebt Goddank toch niets!

— Neen! Alleen hebben die kerels me opgesloten, en dat is een schandelijk onrecht. O, Dirk, haal een vijl en een breekijzer. We zullen die staven los maken en dan vlucht ik.

— Natuurlijk! Ik loop om het noodige. Gij blijft hier niet.

— Ik zal op u wachten, zei Hilda.

— Maar niet luid spreken, anders hooren ze u nog! De waker zal nog op ronde zijn.

— Neen, ik zal zwijgen, maar blijf hier tot ge terug keert. Ik laat vader niet alleen.

Dirk spoedde zich heen.

Intusschen bleef Hilda achter een boom staan. Wel was ze verontwaardigd over de handelwijze van den officier, maar toch verheugd, dat ze haar vader gevonden had. Hoe eenzaam stond het kas-

teel hier, bij een inham van het Saaftingsche gat. Het water klotste over den oever. En de wind hilde. Wat duurde de tijd lang! Eindelijk toch hoorden ze geritsel.

— Hilda, waar zit ge toch? klonk het op gedempten toon.

— Hier, oom? Hebt ge gerief?

— Ja. En nu voorzichtig aan 't werk.

Oom kroop bij de opening.

— Lieven. Even geduld! Dadelijk zijt ge weg. Hier is een breekijzer. Ik heb er ook een. We zullen een paar steenen los maken uit den ouden muur. Dat gaat rapper dan vijlen.

Ze stelden zich aan het werk en na een kwartier kon Lieven Roelofs uit den kelder kruipen.

— En nu naar huis! zei oom Dirk. De officier zal het toch niet wagen u uit Namen te halen. Dan kreeg hij last met het volk. Hij is moedig op en bij zijn kasteel. O, wat wordt die wind heftig! Het is al aan het stormen. We krijgen een wilden nacht.

Roelofs was zijn haas kwijt. Maar tevreden zat hij wat later bij den haard, al bromde hij toch over de onrechtvaardigheid van den officier.

Hilda lag te bed. Ze kon niet dadelijk slapen na den roerigen avond en al haar angst. Ze hoorde den wind vervaarlijk huilen. Hooge golven moesten nu de dijken beuken. Hilda dacht aan de verzonken klokken van Ketenisse. Zouden die thans luiden diep uit het water? Wie durfde er naar te gaan luisteren? En liever peinsde Hilda aan de schoone kerstgeschiedenis. Het was immers de Heilige nacht, waarin de Engelen aan de herders de geboorte van Jezus aangekondigd en het heerlijk lied «Eere zij God in de hoogste Hemelen! Vrede op aarde!» gezongen hadden. Te Betlehem lag toen in de kribbe van een schamelen stal het Kindeke, in doeken gewonden; het Kindeke dat toch de Koning van Hemel en aarde werd.

Hilda sluimerde eindelijk toch in. Plots werd ze weer wakker. Ze richtte zich op. Wat hoorde ze nu? Luidden de klokken van Ketenisse dan toch? Neen, het was de klok van Namen, die galmde. Vlug stond het meisje op. Dadelijk was ze gekleed en dan liep ze naar beneden. Haar vader had reeds licht gemaakt en het vuur van den haard opgerakeld.

— De klok luidt alarm. Er is nood aan de dijken, zei hij. God behoeft Namen. Maar de men-

schen hebben slecht gezorgd. Nu worden ze opgeroepen, als het misschien te laat is. Vijf en twintig jaar geleden was er ook een ramp, al bleven wij gespaard. Toen bezweken de dijken bij Kalloo en spoelde het water uit de Schelde tot bij Stekene en Moerbeke in Waasland. Ik was twintig jaar en ben nog met vader gaan helpen. Veel menschen zijn van koude omgekomen op de daken van huizen en hoeven. Het was een vreeselijk gezicht. (1)

Op straat klonken reeds stemmen en haastige voetstappen.

— Vader, gaat gij ook naar den dijk? vroeg Hilda.

— Ik? Neen, kind! Als de dijk bezwijkt, krijgen we de zee over Namen en dan moet ik aan boord zijn om menschen te redden.

— Zou het zoo erg zijn?

— Laat ons hopen, dat de dijk stand houdt! Maar we zullen op onze hoede zijn.

Juist werd er geklopt. Maarten Jacobs was nu even vlug als toen hij gisteren de school binnen stormde.

— Oom, de zeedijk is in gevaar, zei hij. 't Volk loopt er heen met schoppen, zakken en men voert er rijs en balken naar toe.

— Waar dreigt het gevaar?

(1) Dit gebeurde in 1682.

— Aan het Ketenissegat. Vader is er met de burenen heen. Gelukkig dat er juist veel mannen uit Vlissingen terug gekeerd zijn, oom!

— Ja. Maar of al hun werk nog zal helpen... Maarten ga mee naar boord.

En oom Lieven herhaalde waarom.

— O, zou het dorp dan overstroomd worden? vroeg Maarten verschrikt.

— Het kan gebeuren. Hilda vul een keteltje met thee, vervolgde de schipper. Ik heb gaarne iets warms in zulk een nacht. En pak kleeven bij elkaar! We moeten op alles voorbereid zijn.

Wat later ging Roelofs met Maarten naar zijn schip. Hij merkte, dat ook de enkele visschers oordeelden als hij en aan boord van hun sloep waren.

Hilda zat even in treurige gedachten. Het was zulk een vreemde kerstnacht. En zou de bevolking nu waarlijk moeten vluchten? Waarheen dan?

Natuurlijk dieper het land in, naar Kieldrecht, Hulst of Waasland. Hilda dacht aan haar getrouwde broers en zuster. Ze woonden te Hulst.

Hilda volgde vaders raad en haalde linnen en kleeven. Ze stopte alles in een zak. Maar bij een vlucht zou ze zooveel willen meenemen. Och, ze kon nog niet aan een ramp gelooven! De klok zweeg nu. Ieder was gewaarschuwd. Het gerucht buiten duurde voort. Er kwamen wagens uit den

polder met zakken en balen, die men vol aarde schepte om ze dan in de gaten van den dijk te stoppen. Hilda keek nog eens op straat. De wind joeg sneeuwvlokken voort. Het meisje hoorde dat er ergens pannen van een dak of steenen van een schouw vielen. Het was noodweer.

Hilda sloot de deur. Ze vulde nog een zak met levensmiddelen. Een uur verliep. Eensklaps luidde de klok weer, nog sneller dan straks. Zou het gevaar toenemen? Vader en Maarten stormden binnen.

— De dijk is geheel door... het volk vlucht... het water stroomt aan! riep Roelofs.

Hij beval de zakken aan boord te brengen. Met Maarten droeg hij er ook beddegoed heen. Veel kon hij niet laden. Hij moest plaats houden voor vluchtelingen. 't Laatst nam hij zijn beurs met geld.

Overal heerschte een angstige beweging. Veel menschen sleurden huisraad van beneden naar boven. Meester Karels legde beddegoed op den schoolzolder en stapelde er turf op. Hier kon hij veel menschen bergen. De dijkwerkers kwamen terug. Ze hadden alles in den steek moeten laten. De zee rolde ginds al over het land. En alles ging zoo snel. Een half uur later stroomde het water door de straten. Zij die geen zolder hadden, vluchtten naar de sloepen en het schip van Roelofs. Deze kon niet in de haven blijven, waar de

golven zich hoog verhieven. Met de hulp van Maarten en eenige mannen bracht hij zijn vaartuig in een breede poldervaart. Zoo voer hij heen en de sloepen volgden. Aan boord jammerden vrouwen en schreiden kinderen.

Het schip en de sloep bereikten Kioldrecht. En achter een tweeden dijk waren de vluchtelingen veilig. Roelofs, Hilda, Maarten en de visschers keerden terug om nog anderen te redden. Ze moesten ze van zolders en daken halen. Het werd Kerstdag. Maar de storm raasde voort. Heel het land van Namen leek een zee. En in het dorp stortten reeds huizen in.

Roelofs vaarde eenige keeren heen en terug, al waagde hij zijn leven in dezen orkaan. Het werd bijna niet licht.

— Vader, op het kasteel geven ze noodteekens, zei Hilda, toen Roelofs tegen den avond terug voer.

— De officier en de jachtwaker zullen daar nog zijn. En het oud gebouw valt in. Dat de kerels verzuipen! riep de schipper nijdig.

Hij dacht aan den kelder waarin hij gezeten had.

— Vader, red hen! smeekte Hilda.

— Mijn leven wagen voor hen!

— O, vader, het is Kerstmis. Vrede aan de menschen van goeden wil.

Even keek Roelofs zijn dochter aan.

— We zullen ze redden, sprak hij.

Zoo bracht Hilda de Kerstboodschap in toepassing. Roelofs kon nu boven het overstroomde land varen. Met veel moeite bereikte hij het kasteel. De officier, de jachtwaker en een knecht stonden op een afgebrokkelden muur. Ze werden gered.

— Soldaten van het fort laten mij in den steek, zei de officier.

— O, die zitten al te Hulst! sprak Roelofs.

— En gij komt ons redden! hernam de krijgsman, die den schipper herkende.

— Over den haas praten we nu niet? sprak Roelofs. Ik heb wat anders te doen.

Het schip bereikte Kioldrecht, waar de bewoners de vluchtelingen liefderijk ontvingen. De officier erkende nu tot Roelofs dat hij dezen onrechtvaardig behandeld had. Hij wilde hem geld geven, doch de schipper weigerde een belooning.

Roelofs en Hilda gingen den volgenden dag bij familie te Hulst. De storm duurde ook op den tweeden Kerstdag voort. Namen en het fort Sint-Anna werd verwoest. Eenige menschen en veel dieren verdronken. Roelofs vestigde zich te Hulst, dat toen nog een haven had. Hij werd nu hier schipper.

Nooit zou Hilda dit Kerstfeest vergeten.

Waar Namen lag, golfde de zee. Later haalde men er veel steenen van de verbrokkelde huizen

en bouwde men kleine woningen op den hoogen kouter bij Kieldrecht. Dit was de oorsprong van Nieuw Namen, het tegenwoordige dorp.

En we zagen de oude klok van Namen, welke in dien akeligen nacht alarm luidde, in den toren van het Zeeuwsch dorp Grouw. Een deel van het verdronken Namen, werd niet zoo heel lang geleden opnieuw ingedijkt. Daar wandelt men nu door den vruchtbaren polder naar de haven van Nieuw Namen, waar visscherssloepen van Klinge hun lading aan wal brengen.

EINDE.

Lees Nr. 535 :

«DE VRIJBUITER UIT DE BERGEN»